

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA WARMIŃSKO-MAZURSKIEGO

Olsztyn, dnia 16 sierpnia 2019 r.

Poz. 4099

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE NR PN.4131.396.2019 WOJEWODY WARMIŃSKO-MAZURSKIEGO

z dnia 19 lipca 2019 r.

Działając na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2019 r., poz. 506), **stwierdzam nieważność** § 2 uchwały Nr IX/68/2019 Rady Gminy Jonkowo z dnia 27 czerwca 2019 r. w sprawie wprowadzenia wzoru wniosku o wypłatę dodatku energetycznego oraz załącznika do uchwały w części dotyczącej sformułowań:

- „... (oryginał do wglądu) oraz rachunek lub fakturę VAT za energię elektryczną (...)”,
- pouczenia o odpowiedzialności karnej przewidzianej w art. 233 § 1 Kodeksu karnego oraz w zakresie oświadczenia dotyczącego osób zamieszkujących w gospodarstwie domowym (imię i nazwisko, stopień pokrewieństwa).

Uzasadnienie

Uchwałą, o której mowa na wstępie, Rada Gminy Jonkowo, powołując się na art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym oraz art. 5d ust. 2 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. - Prawo energetyczne (Dz. U. z 2019 r. poz. 755 ze zm.), określiła wzór wniosku o wypłatę dodatku energetycznego, stanowiący załącznik do uchwały.

Uchwała została doręczona organowi nadzoru w dniu 5 lipca 2019 r.

W treści § 2 uchwały, Rada postanowiła, że jej wykonanie powierza się Kierownikowi Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Jonkowie. Postanowienie takie w sposób istotny narusza obowiązujący porządek prawny.

Zgodnie z art. 26 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym, organem wykonawczym w gminie jest wójt, który na mocy art. 30 ust. 1 tejże ustawy, został wyposażony w kompetencję do wykonywania uchwał rady gminy i zadań gminy określonych przepisami prawa. Z kolei z przepisu art. 30 ust. 2 pkt 2 wynika, iż do zadań wójta należy w szczególności określanie sposobu wykonywania uchwał.

Wymienione regulacje prawne, w sposób jednoznaczny wskazują na organ wykonawczy, w tym wypadku na wójta, jako uprawnionego do wykonywania uchwał rady gminy. Żaden inny przepis prawa nie daje podstaw radzie gminy do powierzenia wykonania podjętej przez siebie uchwały innemu podmiotowi niż wójt, co oznacza, że Rada Gminy Jonkowo, nie była uprawniona do powierzenia wykonania przedmiotowej uchwały Kierownikowi Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Jonkowie (patrz podobnie wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego we Wrocławiu z dnia 3 listopada 2015 r., sygn. akt II SA/Wr 600/15).

Tym samym, § 2 uchwały istotnie narusza prawo, a organ nadzoru zobligowany jest do wyeliminowania przedmiotowej regulacji z obrotu prawnego.

Za niezgodne z prawem, należy również uznać postanowienia zawarte w załączniku do przedmiotowej uchwały, wskazane w sentencji niniejszego rozstrzygnięcia.

Zgodnie z art. 5c ust. 1 w zw. z art. 3 pkt 13c ustawy - Prawo energetyczne, odbiorcy wrażliwemu energii elektrycznej, czyli osobie, której przyznano dodatek mieszkaniowy w rozumieniu art. 2 ust. 1 ustawy

z dnia 21 czerwca 2001 r. o dodatkach mieszkaniowych (Dz. U. z 2017 r. poz. 180 oraz z 2018 r. poz. 756, 1540 i 2529), która jest stroną umowy kompleksowej lub umowy sprzedaży energii elektrycznej zawartej z przedsiębiorstwem energetycznym i zamieszkuje w miejscu dostarczania energii elektrycznej, przysługuje zryczałtowany dodatek energetyczny. Wskazać również trzeba, że w myśl ustawy - Prawo energetyczne, rada gminy określa, w drodze uchwały, wzór wniosku o wypłatę dodatku energetycznego. Natomiast stosownie do ust. 1 ww. art. 5d, dodatek energetyczny przyznaje wójt, burmistrz lub prezydent miasta, w drodze decyzji, na wniosek odbiorcy wrażliwego energii elektrycznej. Do wniosku dołącza się kopię umowy kompleksowej lub umowy sprzedaży energii elektrycznej.

Działając na podstawie cytowanych przepisów, w załączniku do przedmiotowej uchwały, Rada Gminy postanowiła, że do wniosku należy dołączyć kopię umowy kompleksowej lub umowy sprzedaży energii elektrycznej zawartą z przedsiębiorcą energetycznym (oryginał do wglądu) oraz rachunek lub fakturę VAT za energię elektryczną (tylko w przypadku wyboru płatności na rachunek bankowy (...)). Cytowanymi przepisami zmodyfikowano obowiązek dołączenia do wniosku jedynie kopii umowy kompleksowej lub umowy sprzedaży energii elektrycznej.

Podkreślić należy, że rada gminy nie może regulować ani modyfikować w uchwale tego, co jest już uregulowane w akcie wyższego rzędu, tak jak ma to miejsce w kwestionowanym przepisie. Uchwalając przepisy prawa miejscowego, rada gminy winna przestrzegać zasady przyzwoitej legislacji, a także przepisów Rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 20 czerwca 2002 r. w sprawie "Zasad techniki prawodawczej" (Dz. U. z 2016 r. poz. 283), stanowiących, w myśl art. 87 ust. 1 Konstytucji RP, źródło powszechnie obowiązującego prawa. Organ stanowiący gminy, uchwalając akt prawa miejscowego, zobowiązany jest do uwzględniania przepisów § 118 i § 137 w zw. z § 143 załącznika do powołanego rozporządzenia. Stosownie do powołanych regulacji, w akcie wykonawczym nie powtarza się tego, co zostało wcześniej przez prawodawcę unormowane w przepisie powszechnie obowiązującym. Nie zamieszcza się także przepisów prawnych niezgodnych ze wskazanymi aktami normatywnymi, a więc przepisów modyfikujących ich treści. Naruszenie tego zakazu i wprowadzenie do uchwały przepisów ustawowych, powoduje rażące naruszenie prawa i skutkuje koniecznością stwierdzenia nieważności tych przepisów. Sprzeczne z prawem jest dokonywanie zmian w przepisach ustawowych i regulowanie niektórych kwestii, w sposób odmienny niż w ustawie. Oznacza to, że powszechnie obowiązujący porządek prawny narusza w stopniu istotnym nie tylko regulowanie przez radę gminy raz jeszcze tego, co zostało już uregulowane w źródle prawa powszechnie obowiązującego, lecz również modyfikowanie przepisu ustawowego przez akt wykonawczy niższego rzędu (wyrok WSA w Olsztynie z dnia 7 listopada 2017 r., sygn. akt II SA/Ol 722/17).

Na ostatniej stronie załącznika do uchwały, Rada zamieściła „Oświadczenie dotyczące osób zamieszkujących w gospodarstwie domowym” w którym w sposób nieuprawniony, zobowiązała do złożenia, oświadczenia wskazującego: imię i nazwisko, stopień pokrewieństwa osób, z którymi wnioskodawca prowadzi wspólne gospodarstwo domowe.

W ocenie organu nadzoru, rozważyć trzeba, czy wymagane we wniosku o wypłatę dodatku energetycznego przytoczone powyżej dane niezbędne są realizacji uprawnienia wynikającego ustawy - Prawo energetyczne. Organy jednostek samorządu terytorialnego muszą bowiem mieć na uwadze przepisy Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (Dz.U.UE.L Nr 119, str. 1). Artykuł 5 ust. 1 lit. b ww. Rozporządzenia, stanowi, że dane osobowe muszą być zbierane w konkretnych, wyraźnych i prawnie uzasadnionych celach i nieprzetwarzane dalej w sposób niezgodny z tymi celami.

Cytowany powyżej art. 3 pkt 13c ustawy - Prawo energetyczne, odwołuje się do pojęcia dodatek mieszkaniowy, który z kolei stosownie do art. 3 ust. 1 ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o dodatkach mieszkaniowych (Dz. U. z 2017 r. poz. 180 ze zm.), przysługuje osobom, o których mowa w art. 2 ust. 1, jeżeli średni miesięczny dochód na jednego członka gospodarstwa domowego w okresie 3 miesięcy poprzedzających datę złożenia wniosku o przyznanie dodatku mieszkaniowego nie przekracza 175% kwoty najniższej emerytury w gospodarstwie jednoosobowym i 125% tej kwoty w gospodarstwie wieloosobowym, obowiązującej w dniu złożenia wniosku, z zastrzeżeniem art. 6 ust. 8 (stanowiącym, że jeżeli średni miesięczny dochód na jednego członka gospodarstwa domowego jest wyższy od określonego w art. 3 ust. 1, a kwota nadwyżki nie przekracza wysokości dodatku mieszkaniowego, należny dodatek mieszkaniowy obniża się o tę kwotę). Oznacza to, że jedną z przesłanek przyznania dodatku energetycznego, jest kryterium dochodowe. Oprócz ww.

kryterium obowiązuje także limit powierzchni użytkowej lokalu mieszkalnego, który nie może przekraczać wskazanej przez ustawodawcę w art. 5 ust. 1 ustawy o dodatkach mieszkaniowych, normatywnej powierzchni.

Wobec powyższego, brak jest podstaw do żądania wskazanych danych osobowych. Zobowiązanie do złożenia wyżej wymienionego oświadczenia, nie znajduje uzasadnienia w przepisach prawa.

Ponadto w treści załącznika do uchwały Rada, w sposób nieuprawniony, zobowiązała do poświadczenia prawdziwości danych zawartych we wniosku z potwierdzeniem uprzedzenia o odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

Zobowiązanie do złożenia wyżej wymienionego oświadczenia, nie znajduje jednak uzasadnienia w przepisach prawa.

Zgodnie z art. 233 § 1 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny (Dz.U. z 2018 r. poz. 1600 ze zm.), kto, składając zeznanie mające służyć za dowód w postępowaniu sądowym lub w innym postępowaniu prowadzonym na podstawie ustawy, zeznaje nieprawdę lub zataja prawdę, podlega karze pozbawienia wolności od 6 miesięcy do lat 8. W myśl § 1a ww. art. 233, jeżeli sprawca czynu określonego w § 1 zeznaje nieprawdę lub zataja prawdę z obawy przed odpowiedzialnością karną grożącą jemu samemu lub jego najbliższemu, podlega karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do lat 5. Warunkiem odpowiedzialności jest, aby przyjmujący zeznanie, działając w zakresie swoich uprawnień, uprzedził zeznającego o odpowiedzialności karnej za fałszywe zeznanie lub odebrał od niego przyrzeczenie (art. 233 § 2). Przepisy § 1-3 oraz 5 stosuje się odpowiednio do osoby, która składa fałszywe oświadczenie, jeżeli przepis ustawy przewiduje możliwość odebrania oświadczenia pod rygorem odpowiedzialności karnej (art. 233 § 6). W świetle art. 233 § 6 kodeksu karnego, przepisy o fałszywych zeznaniach stosuje się odpowiednio do fałszywych oświadczeń złożonych w postępowaniu prowadzonym na podstawie ustawy, jeżeli przepis ustawowy dotyczący tego postępowania wyraźnie przewiduje odebranie oświadczenia pod rygorem odpowiedzialności karnej. W wyroku z dnia 18 maja 2009 r. sygn. akt IV KK 459/08 Sąd Najwyższy, stwierdził, iż „upoważnienie do uprzedzenia o odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia, o którym mowa w art. 233 § 6 k.k., musi wynikać z ustawy, na podstawie której prowadzone jest postępowanie, zatem takiego upoważnienia nie może kreować akt rangi podustawowej”. Podkreślić trzeba, że przepisy ustawy – Prawo energetyczne, odnoszące się do przyznania dodatku energetycznego, nie przewidują możliwości odebrania, przewidzianych uchwałą oświadczeń, pod rygorem odpowiedzialności karnej, a zatem organ stanowiący Gminy Jonkowo, nie był uprawniony do stanowienia w tym zakresie.

Ww. postanowieniami załącznika do uchwały przekroczono zakres upoważnienia ustawowego i muszą być one wyeliminowane z obrotu prawnego.

Mając na uwadze powyższe rozstrzygnięto, jak na wstępie.

Od niniejszego rozstrzygnięcia przysługuje prawo wniesienia, za pośrednictwem Wojewody Warmińsko-Mazurskiego, skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Olsztynie w terminie 30 dni od daty jego otrzymania.

Wojewoda Warmińsko-Mazurski
Artur Chojecki